

3 Ikraftträdande – SL

Äldre stiftelser

I och med stiftelselagens tillkomst upphörde tillsynslagen att gälla.

En stiftelsebildning som kommit till stånd före stiftelselagens ikraftträdande ska anses som en stiftelse enligt stiftelselagen om förmögenhetsbildningen uppfyller de krav som enligt stiftelselagen ställs på en stiftelse. Det gäller även om förmögenhetsbildningen inte uppfyllde formkraven på skriftligt undertecknat stiftelseförordnande eller avskild egendom.

Lagrådet påpekade (prop. 1993/94:9 s. 321) att det vore önskvärt med ett villkor att formkravet och kravet på avskild egendom endast fick efterges om förmögenhetsbildningen närmast före ikraftträdandet var att betrakta som en ”stiftelse” enligt då gällande rätt. I annat fall kunde följden bli att förordnanden som inte uppfyllde formkravet och inte heller lett till avskiljande av egendom, skulle anses som giltiga stiftelsebildningar trots att de inte utgjorde stiftelser enligt då gällande rätt. Departementschefen (prop.1993/94:9, s. 231) uttalade dock att denna märkliga konsekvens fick stå tillbaka för intresset av att ha en enkel reglering.

Med vissa begränsningar gäller alltså stiftelselagen för äldre stiftelser.

Svenska kyrkan

Vissa kyrkliga egendomar med stiftelsekaraktär är undantagna från SL:s regler och regleras numera efter den s.k. relationsändringen i lag (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska Kyrkan.

Enligt 9 § införandelagen utgör Lunds domkyrka och dess fastigheter och fastighetsfond sådan egendom som förvaltas som självständiga förmögenheter. Lunds domkyrka utgör ett särskilt rättssubjekt som får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter. Likaså ska prästlönefastigheterna och prästlönefonder förvaltas som självständiga förmögenheter. För nämnda egendomar gäller dock inte SL enligt lagen om införande av stiftelselagen 4 §. Tidigare gällde 1 kap. 4 § SL för dessa egendomar. Se också avsnitt 29 Registrerade trossamfund.

“Stiftelser som främjar kyrkan och dess verksamhet på annat sätt än genom att tillhandahålla gudstjänstlokaler eller medel för lön åt präster omfattas inte av den speciella regleringen i kyrkolagen. För dylika stiftelser gäller alltså SL fullt ut (Isoz, Stiftelselagen, En

32 *Ikraftträdande – SL avsnitt 3*

kommentar, s. 263).”

Förbjudna lån

Bestämmelserna om förbjudna lån gäller inte för lån som har lämnats före SL:s ikraftträdande.

För övriga övergångsbestämmelser se Lag om införande av stiftelselagen (1994:1221).